

[Jørgen Jensen]

nale og planlægning af arbejdet. Derfor må vi afvise det forslag.

Ib Christensen (DR):

Det er rigtigt, at der har været nogle enkelte ejendommelige eksempler på udnyttelse af arbejdsmiljølovens 11 timers regel, men det skyldes jo, at man ikke har den dispensationsmulighed, som der er behov for, og som der refereres til i bemærkningerne til det konservative forslag, idet man citerer fra ekspeditionssekretær Alfred Toft i arbejdsministeriet. Det er sådan set det bedste i det forslag, nemlig dette citat, som jo påpeger en mangel.

Retsforbundet kan ikke støtte det konservative forslag, for det indebærer en ensidig forringelse af arbejdsmiljølovgivningen på arbejdsgivernes betingelser. Derfor må vi hævde, at den dispensationsadgang, man savner og man skal have, skal hvile på enighed mellem arbejdsmarkedets parter inden for den pågældende branche eller mellem de ansatte og virksomhedens ledelse inden for den pågældende virksomhed. Det må være det, der er sagen. Jeg kunne også forstå på arbejdsministerens udtalelser her i dag, at man i arbejdsministeriet er et stykke fremme med at formulere en sådan konkret dispensationsmulighed, og det ser vi hen til.

Kurt Hansen (VS):

Da arbejdsmiljøloven blev vedtaget i 1975, kritiserede vi fra VS' side, at man gjorde det lettere at omgå 11 timers bestemmelsen for de lønmodtagere, der var inden for den hidtidig gældende arbejderbeskyttelseslovgivning. Vi mente også, at det var en forbedring at få udvidet 11 timers bestemmelsen generelt. Vi mener, at 11 timers bestemmelsen er en vigtig regel, forstået på den måde, at den trods alt sikrer, at arbejdsgiveren ikke kan kræve hånds- og halsret over lønarbejderne, når det passer vedkommende, og når det passer ind i en bestemt given produktion. Det er meget vigtigt, at arbejderne kan sige: nej tak, nu går vi altså hjem, vi vil ikke stå og knokle på overarbejde f. eks., medens en masse af vores kammerater er arbejdsløse.

Vi mener også, det er positivt og vigtigt, at en række af de grupper, der traditionelt har kunnet gå under betegnelsen mellemlagene, eller som har ligget uden for LO-området,

ikke mindst på dette punkt har fået en stigende fagforeningsbevidsthed om egne løn- og arbejdsforhold. Det mener vi også er glædeligt. Hvis der er et for stort pres på disse folk – det er der i hvert fald på en del grupper – skal det ikke løses ved at gøre presset på dem større, men skal tværtimod løses ved, at man får ansat nogle flere folk. Det ville der være god grund til at gøre inden for det samlede pædagogområde, lægeområde osv., hvor der har været enkelte problemer omkring denne 11 timers bestemmelse. Vi vil gerne være med til at løse dette problem, men nøglen til løsningen ligger i flere ansættelser.

Grethe Fenger Møller (KF):

Det er vist gået op for alle, at arbejdsmiljølovens strenge bestemmelser om 11 timers hvile mellem arbejdets ophør og dets begyndelse har haft mange uheldige følger inden for mange forskellige områder. Det har vist sig, at 11 timers reglen, hvis den anvendes direkte efter sin ordlyd, enten er uanvendelig for mange grupper af arbejdstagere eller også er uhensigtsmæssig for de funktioner, der skal udøves. Det er således betegnende for reglens uanvendelighed, at folketinget og kommunalbestyrelser har måttet arbejde med dispensationer. Hvis disse dispensationer bortfaldt, ville lovgivningsmagten og kommunalbestyrelserne være ude af stand til at fungere på tidspunkter, hvor en arbejdsindsats er uomgængeligt nødvendig. Jeg kunne måske lige se folketinget klare en økonomisk krise eller en overenskomstsituation med en 11 timers regel!

I de seneste uger er det især det arbejde, der udføres på skolerne uden for den normale skoletid, der har vakt opmærksomhed. Udløbet af dispensationen for lærernes vedkommende har skabt megen uro i det helt nødvendige skole/hjem-samarbejde og har skabt megen bitterhed hos de forældre, der deltager i kontaktmøder eller i skolenævnsarbejde.

I denne forbindelse er det væsentligt at understrege, at det er fremgået, efter at debatten kom, at 11 timers reglen skal fortolkes som en individuel beskyttelsesregel. Det vil sige, at selv om skolestart er normalt kl. 8, så betyder det ikke, at lærerrepræsentanten skal forlade skolenævnsmødet den foregående